

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2019

**Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
Tarkastuslautakunta 2017–2020**

SISÄLLYS

I TARKASTUSLAUTAKUNTA	3
1.1 <i>Tarkastuslautakunnan kokoonpano</i>	3
1.2 <i>Tarkastuslautakunnan arviointityön lähtökohdat ja toimintamuodot</i>	3
2 TEKNOLOGIATOIMIALALLE ASETETTUJEN TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN.....	4
3 KUNTAYHTYMÄN KESKEISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	6
3.1 <i>Toimintaympäristö ja tulevaisuuden haasteet.....</i>	6
3.2 <i>Hallinto ja johtaminen sekä sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta.....</i>	6
3.3 <i>Tilikauden tuloksen muodostuminen.....</i>	7
3.4 <i>Investointien toteutuminen.....</i>	7
3.5 <i>Kuntayhtymän tuloskortti vuonna 2019</i>	8
3.6 <i>Henkilöstö.....</i>	9
4 YHTEENVETO.....	10
5 ALLEKIRJOITUKSET	12

I TARKASTUSLAUTAKUNTA

1.1 Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tilikautena 2019 tarkastuslautakunnassa ovat toimineet:

Jäsenet

Mika Tallgren, Karkkila pj
Marko Nygård, Siuntio vpj
Pirjo-Leena Forsström, Lohja
Kari Kaján, Inkoo
Marianne Surakka, Lohja

Varajäsenet

Marianne Boström, Karkkila
Ulla Seppälä, Kirkkonummi
Teuvo Sarin, Lohja
Paula Salapuro, Karkkila
Urpo Uotila, Lohja

Tarkastuslautakunnan pöytäkirjanpitäjänä toimi toimistosihteeri Karita Kivelä. Tilintarkastusyhteisönä toimi BDO Auditor Oy, joka on nimennyt vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT, HT Tove Lindström-Kolin sekä lautakunnan työtä avustavaksi tarkastajaksi Annika Sveholmin.

1.2 Tarkastuslautakunnan arviointityön lähtökohdat ja toimintamuodot

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty Kuntalain 14. luvussa. Kuntayhtymän yhtymäkokous asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on mm. valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Vuoden 2015 kuntalain (410/2015) hallintoa ja johtamista koskevat säännökset tulivat voimaan 1.6.2017 lukien. Lain 121.1 §:n ja 5 kohdan mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

Tarkastuslautakunnan suorittaman arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain yhtymävaltuustolle osoitetussa arviointikertomuksessa.

Toimintansa tueksi tarkastuslautakunta on laatinut koko valtuustokauden 2017–2020 kattavan arviointisuunnitelman, jota täsmennetään vuosittain. Arviointisuunnitelmassa on esitetty ne tulosalueet tai muut aihealueet, jotka otetaan kunakin vuonna syvällisemmän arvioinnin kohteeksi. Suunnitelma täsmennetään työohjelmaksi vuosittain.

Vuoden 2019 työohjelmaan valittiin arvioinnin painopistealueeksi teknologia. Lisäksi tarkastuslautakunta on vuoden 2019 arviointityössään käsitellyt mm. yhtymän toimintaa yleisesti, talouden toteutumaa, lakisääteisen tilintarkastuksen raportointia, henkilöstöasioita, tytäryhtiö Luksia koulutus oy:n tilannetta sekä investointeja.

Tarkastuslautakunnan suorittama arviointi on tehty tilinpäätöksestä ilmenevien tietojen sekä vuoden 2019 talousarvion perusteella. Kokousten yhteydessä lautakunta on haastatellut kuntayhtymän johtoa ja muuta henkilökuntaa. Tilintarkastajan raporteista lautakunta on saanut arvioinnissa käytettyjä tietoja.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2019 toiminnan arvioinnin suorittamiseksi kahdeksan kertaa.

2 TEKNOLOGIATOIMIALALLE ASETETTujen TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Tarkastuslautakunnan arviointityön painopistealueena vuonna 2019 on ollut teknologia-alat. Opetusala sisältää useita eri koulutuslinjoja ja koulutusta järjestetään Lohjalla sekä Vihdissä. Koulutusaloja ovat:

- rakennusala
- sähköala
- turvallisuusala
- tuotantotalous
- rakennustekniikka
- metalliala

Lähes puolet koko Luksian opiskelijoista kuuluu teknologia-alalle. Suurin osa opiskelijoista tulee suoraan peruskouluista ja peruskoulujen kanssa tehdäänkin yhteistyötä. Työllisyystilanne vaikuttaa hakumääriin sekä pätevien opettajien saamiseen. Luksian vaikutusalueella on jäämässä paljon tämän alan osaajia eläkkeelle, joten halutaan kouluttaa paikallisille yrityksille uutta työvoimaa. Riittävä perusopetuksen määrä koulussa on tärkeää, koska yrityksillä ei ole resursseja eikä halua ottaa täysin osaamattomia työntekijöitä käyttämään kalliita koneita.

Toimialalle asetetut tavoitteet on saavutettu puoliksi vuoden 2019 aikana. Kaikki tavoitteet ja toteumat löytyvät kuntayhtymän tilinpäätöksestä. Alle on poimittu ne toteumat, jotka poikkeavat vähintään 10% tavoitteista. Tavoitteet ylittävät toteumat ovat vihreällä pohjalla ja alittavat punaisella pohjalla.

Mittari	Tavoite	Toteuma	Erotus
Vuosikate, % toimintatuotoista	>- 2,3 %	-0,3 %	2%-yksikköä
Ensisijaisten hakijoiden määrä yhteishaussa/aloituspaikka	>1	0,7	-30 %
Valmistuneiden osuus aloittaneista perustutkinnot	> 60 %	44 %	-27 %
Valmistuneiden osuus aloittaneista ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	> 60 %	48 %	-20 %
Keskeyttäneet, perustutkinnot	<8 %	10 %	-20 %
Suoritettujen osatutkintojen määrä ammatti ja erikoisammattitutkinnot	70	40	-43 %
Opettajien muodollinen kelpoisuus	>90%	81%	-10 %
Henkilöstön kehittämiseen käytetty resurssi	väh. 2 % henkilöstökulut	1 %	-50 %
Opettajien toteutuneet työelämäjaksot	> 4 opettajaa	3	-25 %

Vuosikatetavoite tarkoittaa, että toimintatuotot alittaisivat kulut enintään 2,3 %. Teknologia-aloilla kulujen määrä suhteessa tuottoihin on suuri, sillä opetuksessa tarvitaan paljon erilaisia laitteita sekä suuria tiloja. Vuonna 2019 tavoite ylitettiin reilusti, mihin vaikutti erityisesti OKM:n myöntämä lisärahoitus.

Ensisijaisten hakijoiden määrä on alittanut tavoitteen. Tavoite koskee vain yhteishakua ja opiskelijamäärää täydennetään jatkuvalla haulla. Suhdanteet vaikuttavat jonkin verran hakijoiden määriin esimerkiksi rakennusalalla.

Prosessin kannalta tavoitteista on jääty monilta osin. Valmistuneiden osuus aloittaneista on reilusti alle tavoitteen eli 2016 aloittaneista opiskelijoista vain vajaa puolet on valmistunut. Opintojen valmistuminen voi venyä alan vaihtamisen, työssäkäynnin tai erityisen tuen tarpeen takia. Ammattitutkintojen osalta opiskelija saattaa työllistyä suorittamalla osatutkintoja, eikä suorita siksi koko tutkintoa. Suoritettujen osatutkintojen määrä alitti tavoitteen ammattitutkintojen osalta, tulokseen vaikutti sukellusalan ammattitutkinnon perusteiden muutos. Myös perustutkintojen keskeytyksiä on ollut tavoiteltua enemmän. Toisaalta ammattitutkinnoissa keskeyttämisprosentti oli 0.

Henkilöstön osalta vain yksi tavoite neljästä toteutui. Opettajien muodollinen kelpoisuus on alle tavoitteen, sillä rekrytoinneissa ei ole saatu kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita. Henkilöstön kehittämiseen käytettiin vain 1 % henkilöstökuluista, tosin osa koulutuksesta on ilmaista tai Luksian sisäistä koulutusta. Osaamista kehitetään myös kehittämissryhmissä ja hanketyössä, jolloin henkilöstökustannus katetaan erillisrahoituksella. Yli 5 päivän pituisia työelämäjaksoja toteutti 3 opettajaa tavoitellun yli 4 opettajan sijaan.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Kokonaisuutena toimiala on päässyt tavoitteisiinsa heikosti. Taloudellinen tavoite on ylitetty tiukasta taloudesta huolimatta ja toiminta on ollut melkein nollatuloksessa vuosikatteen osalta.

Ensisijaisten hakijoiden määrä on ollut alle tavoitteen ja Luksia joutuu kilpailemaan muiden pääkaupunkiseudun opetuksentarjoajien kanssa. Koulutuksen siirtyminen uusiin tiloihin voi houkuttaa enemmän opiskelijoita jatkossa. Myös mahdollinen talouden taantuminen voi vaikuttaa opiskelijamäärään positiivisesti. Saatu opiskelijapalaute on ollut hyvää, mikä auttaa markkinoimaan Luksiaa päteväenä ja kiinnostavana oppilaitoksena.

Valmistuneiden osuus aloittaneista on huolestuttavan pieni. Rahoitusmuutoksen myötä opiskelijoiden suoritukset tulevat vaikuttamaan myös saadun valtionosuuden määrään. Tästäkin näkökulmasta tulisi varmistaa mahdollisimman sujuva eteneminen opinnoissa ja joustavat opetusmenetelmät. Uudistuksen myötä opintoja pystyy suorittamaan vuoden ympäri ja työn tekeminen voi olla samalla myös opintojen edistämistä. Opiskelijoille tulee olla tarjolla ohjausta ja tukea, mikä voi ehkäistä myös opintojen keskeytyksiä. Alan vaihtamisen tulisi olla sujuvaa ja aikaisempi osaaminen tunnistetaan osaksi tutkintoa. Myös opiskelijoiden heikot opiskeluvälineet tai henkilökohtaiset ongelmat hidastavat opiskelua ja vaativat erityistä tukemista. *Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä siitä, miksi niin suuri osa opiskelijoista ei valmistu kolmessa vuodessa.*

Henkilöstön osaamisen kehittämistä tulee painottaa. Uudet toimintatavat ja opetusmenetelmät vaativat perehtymistä ja työelämän liittämistä entistä enemmän osaksi opintoja. Henkilöstöllä tulee olla riittävät digitaaliset taidot sekä työelämän tuntemus, jotta he pystyvät opetuksellaan vastaamaan työelämän muuttuviin tarpeisiin.

3 KUNTAYHTYMÄN KESKEISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

3.1. Toimintaympäristö ja tulevaisuuden haasteet

Keväällä 2020 tuli taas muutos rahoitukseen, kun rahoitusmalli jäädytettiin toistaiseksi vuoden 2020 tasolle. Jatkossa rahoituksesta 70 % on perusrahoitusta, 20 % suoriterahoitusta ja 10 % vaikuttavuusrahoitusta. Koulutusta tulisi järjestää vähintään 11 kuukautena vuodessa täyden rahoituksen mahdollistamiseksi. Tätä varten yhteistyö työelämän kanssa koulutussopimusten ja oppisopimusten muodossa korostuu. Lisäksi erilaiset joustavat opinnot verkossa mahdollistavat opinnot myös kesän aikana. Vaikuttavuusrahoituksen kannalta on tärkeää saada hyvä vastaajaprosentti sekä opiskelija-että työelämäkyselyihin. Tässä on ollut valtakunnallisesti haasteita ja vastausten määrä on jäänyt vähäiseksi. Luksiassa saatu opiskelijapalaute on ollut hyvää, asteikolla 1-5 keskiarvo on ollut 4,2.

OKM:n kuntayhtymälle myöntämä suomenkielinen järjestämislupa ammatillisen peruskoulutuksen osalta oli 2 810 opiskelijavuotta. Toteutuma vuonna 2019 oli 3 030 opiskelijavuotta eli 220 opiskelijavuotta järjestämislupaa enemmän. Toteutuneita opiskelijavuosia on nyt enemmän, kuin mistä kuntayhtymä saa rahoitusta, sillä rahoitus perustuu aina kaksi vuotta aikaisempaan tietoon. Luksia sai kuitenkin joulukuussa lisärahoitusta noin 1,4 miljoonaa euroa opiskelijavuosien toteutumien perusteella sekä opiskelunvalmiuksia tukevan oppimisen vahvistamiseen. Lisäksi Luksia sai OKM:n myöntämää strategiarahoitusta 763 000 euroa. Sukeltajien koulutukseen ei saatu haettua lisärahoitusta.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Saatu lisärahoitus opiskelijavuosien toteuman perusteella on erinomaista.

Tulevaisuudessa palautteen keräämiseen tulee kiinnittää huomiota ja miettiä toimivia käytäntöjä vastausten saamiseksi. Benchmarking muiden koulutuksenjärjestäjien kanssa suotavaa.

3.2 Hallinto ja johtaminen sekä sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta

Tilinpäätöksessä on kuvailtu tarkemmin kuntayhtymän hallintoa, johtamista ja sisäisen valvonnan järjestämistä sekä riskienhallintaa. Kuntayhtymällä ei ole omaa toimintoa sisäiselle valvonnalle, vaan se on osa päivittäistä johtamista. Johto seuraa asetettujen tavoitteiden toteutumista ja raportoi hallitukselle kuukausittain. Tilintarkastajat ovat tarkastuksessaan käyneet läpi hallintosäännön, päätösten ja määräysten noudattamista pistokokeena. Sisäisessä valvonnassa ei ole todettu tilikauden aikana olennaisia puutteita, jotka olisivat johtaneet erityisiin toimenpiteisiin.

Riskienhallinnan osalta vuoden 2019 aikana on tehty poistumisharjoituksia, AVI:n työsuojelutarkastus, tietosuojan auditointi sekä uudishankkeen riskienhallintaa investoinnin edetessä. Kuntayhtymän johto valvoo myös tytäryhtiöiden toimintaa ja vastaa Luksia koulutus Oy:n riskienhallinnasta.

Yhdeksi merkittäväksi riskiksi on todettu Luksia koulutus Oy. Yhtiöllä on ollut taloudellisesti vaikeaa vuonna 2019, sillä kotoutumiskoulutusta ei ole pystytty järjestämään täysimääräisesti. Ongelman syynä oli rahoittajan ilmoitus opetustilojen kelpaamattomuudesta koulutuksen järjestämiseen ja asian selvittämiseen sekä tilojen korjaamiseen kului lähes vuoden verran aikaa. Vuokratilasta jouduttiin maksamaan kulut koko ajalta, vaikka koulutuksen tuottoja ei saatukaan. Kotoutumiskoulutukset saatiin taas

vuonna 2020 aloitettua, mutta volyymit ovat aiempaa pienemmät. Yhtiön tulos on tappiolla 480 000 euroa ja kuntayhtymä joutuu antamaan sille toiminta-avustusta.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tietosuojan auditoinnin tekeminen on hyvä, nyt kun uusi tietosuojalaki tuli voimaan 1.1.2019. *Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä mahdollisista auditoinnissa havaituista puutteista ja suunnitelluista kehitystoimenpiteistä.*

Toivonkatu 4 kampuksen rakennushanketta seurataan säännöllisesti ja riskejä on karotettu. Investointi on erittäin merkittävä Luksian toiminnan ja talouden kannalta, joten riittävä seuranta on tärkeää.

Rahoituksen muutos tuo riskejä tulo-rahoituksen riittävydestä. Rahoitusta tulee yhä useammassa osassa erilaisten lisä- ja strategiarahoitusten muodossa. Ennakoitavuus pienenee, koska lisärahojen määrää ei tiedetä etukäteen.

Luksia koulutus oy:n tilanne vaatii jatkuvaa seurantaa, sillä tuottonäkymät yhtiölle eivät ole hyvät. Yhtiön kannattavuutta voisi verrata muihin samanlaisiin mutta kannattaviin toimijoihin. Johdolla tulee olla suunnitelma siitä, mitä yhtiölle tehdään, jos sen taloudellinen tilanne ei parane pian. *Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä yhtiön tilanteesta sekä suunnitelmia jatkon kannalta.*

3.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Kuntayhtymän marraskuussa 2018 hyväksytyssä talousarviossa tilikauden tulostavoite oli 0 euroa. Tilinpäätöksen mukainen tulos on 200 674 euroa, eli toteuma on talousarviota parempi. Oppilaitosrakentamista varten tehtyä investointivarausta on purettu poistoerona. Vanhoja vuosien 2014 ja 2017 investointivarausta on purettu 3,6 miljoonaa euroa ja uutta investointivarausta on tehty 3,8 miljoonaa euroa Toivonkadun uudisrakennusta varten. Tilikauden ylijäämä 95 005 euroa on kirjattu taseen oman pääoman ylijäämä- ja alijäämätilille.

Toimintatuotot toteutuivat hieman talousarviota parempina ja kasvoivat edellisestä vuodesta noin miljoona euroa joulukuussa 2019 saadun lisärahoituspäätöksen ansiosta. Toimintakulut alittivat budjetin 2,2%, mikä johtui arvioitua pienemmistä henkilöstökuluista ja materiaalihankinnoista. Kuntayhtymä joutui antamaan toiminta-avustusta tytäryhtiölleen Luksia koulutus Oy:lle noin 0,5 miljoonaa euroa. Lisäksi lisätilojen vuokraus Espoossa ja Kirkkonummella kasvatti muut toimintakulut yli talousarvion noin 100 000 euroa. Toivonkatu 4 kampuksen purkutöistä kirjattiin kustannuksia tilikaudelle 2019 lähes 0,9 miljoonaa euroa. Purkamisen seurauksena tehtiin myös kertaluontoinen lisäpoisto 0,5 miljoonaa euroa.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä sitä, että tilikauden tulos ylittää talousarvion, vaikka arvio on ollut tiukka ja kauden aikana on tehty ylimääräisiä kulukirjauksia.

3.4 Investointien toteutuminen

Investointeihin oli varattu 10,6 miljoonaa euroa, mutta toteuma oli vain 3,4 miljoonaa euroa eli 68% määrärahoista jäi käyttämättä. Poikkeama johtuu Toivonkatu 4 kampuksen uudisrakennuksesta, jonka kulut jakautuvat vuosille 2019-2021 valmistumisasteen

mukaisesti. Kampusinvestointi tulee toteutumaan täysimääräisenä tällä aikavälillä. Tulosalueilla investoitiin koneisiin ja laitteisiin noin 0,3 miljoonalla eurolla. Monet investoinnit toteutettiin arvioitua edullisemmin, sillä talouden tasapainon säilyttämiseksi hankitaan yhä useammin käytettyjä laitteita. Osa hankinnoista siirtyy uudisrakennuksen valmistumiseen yhteyteen ja toteutuu 2020-2021.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Tarkastuslautakunta on seurannut rakennusurakan edistymistä kokouksissaan. Urakka on edennyt hyvin eikä tietoon ole tullut suurempia ongelmia, viivästyksiä tai lisäkuluja. Investointien toteutuminen arvioitua pienempänä vuositasolla ei ole tässä tapauksessa huono asia, koska investoinnin toteutus jakautuu useammalle vuodelle.

Laitteiden ja koneiden hankkiminen taloudellisesti on suositeltavaa, kunhan saatavilla olevat käytetyt laitteet vastaavat opetuksen tarpeisiin. Osa investoinneista on järkevää siirtää uuden tilan käyttöönottoon asti.

3.5 Kuntayhtymän tuloskortti vuonna 2019

Kuntayhtymän tavoitteet vuodelle 2019 ja niiden toteutuminen on esitetty tilipäätöksessä olevassa tuloskortissa.

Yhdeksästätoista koko kuntayhtymän tasolla asetusta tavoitteesta on toteutunut kaksitoista. Toteuma on ollut 63% eli melko hyvä. Monissa kohti tavoite on alittunut vain piirun verran.

Alle on poimittu ne toteumat, jotka poikkeavat vähintään 10% tavoitteista. Tavoitteet ylittävät toteumat ovat vihreällä pohjalla ja alittavat punaisella pohjalla.

Mittari	Tavoite	Toteuma	Erotus
Vuosikate, % toimintatuotoista	>4,7 %	6,8 %	45 %
Työelämäpalaute asteikko 1-5	>3,5	4,3	23 %
Ensisijaisten hakijoiden määrä yhteishaussa/aloituspaikka	>1	0,7	-30 %
Valmistuneiden osuus aloittaneista, perustutkinnot	>60 %	50 %	-17 %
Suoritettujen tutkintojen määrä ammatti ja erikoisammattitutkinnot	>200	314	57 %
Henkilöstön kehittämiseen käytetty resurssi, % henkilöstökuluista	2 %	1,5 %	-25 %
Opettajien toteutuneet työelämäjaksot	>15 opettajaa	18	17 %

Perustelut ylityksille ja alituksille ovat osittain samoja, joita esitettiin teknologia- toimialan kohdalla. Suoritettujen tutkintojen määrä vaihtelee koulutusaloittain ja koko Luksian tasolla tavoite on ylitetty ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osalta. Henkilöstön kehittämisen osalta on paljon sisäisiä koulutuksia, joita opettajat eivät ehkä edes merkitse koulutukseksi. Luksian tasolla opettajien yli 5 päivän työelämäjaksoja on toteutunut tavoitetta enemmän.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Kokonaisuutena arvioiden tarkastuslautakunta katsoo, että toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on kuntayhtymässä saavutettu hyvin, paitsi henkilöstön osalta kohtalaisesti. Kehityskeskustelut on pidetty lähes kaikille vuoden 2018 osalta ja keväällä 2020 pidetään vuoden 2019 kehityskeskustelut. Opettajien muodollinen kelpoisuus on hie-man alle tavoitteen samoin tyytyväisyyskyselyn tulokset. Näissä on paljon vaihtelua alasta riippuen. Henkilöstön kehittämiseen liittyen olisi tärkeää, että kaikki koulutus kirjattaisiin oikein.

Ensisijaisten hakijoiden määrä on taas alittunut ja tavoitetta pitäisi harkita uudelleen. Siirrytty jatkuvaan hakuun, joten yhteishaku ei enää välttämättä anna ihan oikeaa kuvaa. *Tarkastuslautakunta pyytää selvitystä yhteishaun hakijoiden jakautumisesta eri aloille.*

Myös valmistuneiden osuus koko Luksian tasolla jää perustutkintojen osalta alle tavoitteen ja vain puolet 2016 aloittaneista opiskelijoista on valmistunut. *Kuntayhtymän tulisi selvittää opintojen venymisen syitä ja ratkaisuja ongelmiin.*

3.6 Henkilöstö

Yksi vuoden 2019 suurimpia muutoksia oli siirtyminen vuosityöaikaan, joka tuli voimaan 1.1.2019 alkaen. Muutos vaikutti kaikkien opettajien työaikoihin ja työn järjestelymiseen.

Lautakunta kuuli kokouksessaan henkilöstön edustajia ja tilanne vaikuttaa huolestuttavalta. Henkilökunnalle tehtyyn kyselyyn saatiin paljon vastauksia ja niiden perusteella ongelmia koetaan olevan johtamisessa, turvallisuudessa ja työhyvinvoinnissa. Osa henkilöstöstä on epätietoisia tehtävistään eikä tiedotusta koeta riittäväksi. Lähiesimiehillä ei ole välttämättä aikaa esimiestehtävien hoitamiseen eikä johdon kanssa ole avointa kanssakäymistä. Henkilöstöjohtaja kertoi syksyllä, että esimiesten työnkuvia käydään läpi ja mietitään, mitä tehtäviä heidän pitää ja kannattaa tehdä.

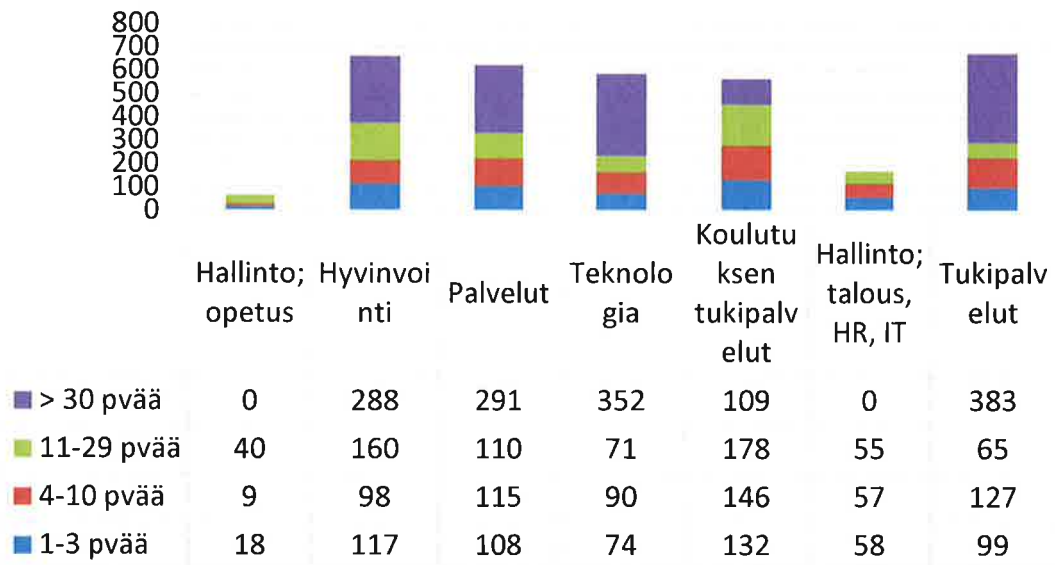
Opettajat ovat kokeneet turvattomuutta työssään. Osa opiskelijoista lähettelee uhkavia viestejä opettajille, jolloin töihin tuleminen ja töistä lähteminen illalla voi pelottaa. Maahanmuuttajataustaisilla opiskelijoilla voi olla taustalla traumaattisia kokemuksia ja erilaiset riitatilanteet opiskelijoiden välillä ovat mahdollisia. Huumeet ovat kasvava ongelma ja huumekauppaa käydään koulun tiloissa.

Henkilöstö kokee kiirettä, epävarmuutta ja uupumusta. Kaikki ongelmat vaikuttavat henkilöstön hyvinvointiin ja saatujen vastausten perusteella moni kokee työpahoinvointia. Henkilöstöjohtaja kertoi yhteistyöstä Mehiläisen kanssa työhyvinvoinnin tukemiseksi.

Kuntayhtymän palveluksessa 31.12.2018 oli 327 henkilöä (325 henkilöä 31.12.2018). Heistä kokoaikaisia oli 293 henkilöä (277 henkilöä 31.12.2018) ja osa-aikaisia 25 henkilöä (40 henkilöä 31.12.2018). Vakinaisten osuus oli 87 % kaikista työntekijöistä. Siirtyminen vuosityöaikaan vaikuttaa henkilöstökuluihin niin, että on kannattavampaa pitää täyttä opetusmäärää tekeviä henkilöitä.

Sairauspoissaoloja kertyi yhteensä 3350 työpäivää (3227 päivää vuonna 2018). Tämä tarkoittaa noin 10,3 päivää henkilöä kohti ja luku on noussut hieman edellisistä vuosista. Poissaolojen määrä laski erityisesti Palvelut-toimialalla. Kasvua oli puolestaan eniten Teknologia-toimialalla. Poissaoloissa tulee kiinnittää huomiota myös poissaolon pituuteen, alla oleva kuvio on otettu Luksian henkilöstökertomuksesta vuodelta 2019.

Sairauspoissaolopäivien jakauma keston mukaan 2019

Poissaoloista 40 % kertyy siis pitkistä, yli kuukauden kestävästä poissaoloista. Nämä ovat yleensä vakavia sairauksia, joihin työnantajan on vaikea vaikuttaa tai ennaltaehkäistä. Useat ovat tuki- ja liikuntaelinsairauksia, joihin liittyy operaatio. Omalla ilmoituksella työntekijä voi olla 1-3 päivää poissa ja nämä poissaolot muodostavat noin 18 % kaikista poissaoloista.

Tarkastuslautakunnan kannanotto

Henkilöstön palautteeseen tulee suhtautua vakavasti ja suunnitella toimenpiteitä tilanteen korjaamiseksi. Uhkaavien tilanteiden varalle tulee olla toimintasuunnitelmat sekä koulutusta henkilöstölle. Johtamisessa tulee painottaa riittävää sekä avointa tiedottamista ja lähiesimiehille tulee olla varattu aikaa esimiestehtävien hoitamiseen. *Lautakunta haluaa selvityksen jo tehdyistä toimenpiteistä sekä suunnitelluista toimenpiteistä henkilöstön hyvinvoinnin lisäämiseksi. Lisäksi toivotaan selvitystä sairauspoissaolojen vähentämiseksi tehtäviksi toimenpiteiksi.*

4 YHTEENVETO

Kokonaisuutena arvioiden tarkastuslautakunta katsoo, että vuoden 2019 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on kuntayhtymässä saavutettu hyvin. Tarkastuslautakunta haluaisi tulostietoihin näkyviin myös vertailuvuoden toteumat. Näin pystyttäisiin näkemään kehityssuuntia ja tuloskortti olisi informatiivisempi.

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä asiana tilikauden tuloksen toteutumista talousarviota paremmin. Tilikauden tulos ylitettiin noin 200 000 eurolla talousarvioon nähden

ja tilipäättösiirtojen jälkeen ylijäämäksi saadaan 95 005 euroa. Kuntayhtymällä on kertynyttä ylijäämää yhteensä 11,0 miljoonaa euroa.

Erityisesti tarkastuslautakunta vaatii toimia henkilöstön työhyvinvoinnin parantamiseksi. Johdon tulee ottaa ongelma vakavasti ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö on Luksian tärkein voimavara, jota ilman toimintaa ei voida toteuttaa. Maine huonona työympäristönä vaikeuttaa pätevän henkilökunnan saamista ja voi vaikuttaa myös opiskelijoiden valintoihin koulutuspaikasta.

Positiivista on Toivonkatu 4 kampuksen uudisrakennusprojektin eteneminen aikataulussa ja ilman ongelmia tai lisäkustannuksia. Uusi rakennus mahdollisesti lisää Luksia houkuttelevuutta oppilaitoksena ja mahdollistaa uudistuneeseen opetukseen soveltuvat tilat.

Keväällä 2020 puhjennut maailmanlaajuinen koronavirusepidemia on vaikuttanut merkittävästi Luksian toimintaan. Kontaktiopetusta ei tällä hetkellä järjestetä lainkaan, mikä tulee vaikuttamaan jonkin verran kertyviin opintosuorituksiin sekä opiskelijoiden valmistumiseen. Vielä ei pystytä varmasti arvioimaan, voidaanko syksyn opetus järjestää täysin normaalisti.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2019 yhtymäkokouksen käsiteltäväksi ja esittää, että yhtymäkokous pyytää hallitukselta vastineet arviointikertomuksen havaintoihin toimitettavaksi tarkastuslautakunnalle 31.12.2020 mennessä.

Tarkastuslautakunta kiittää kuntayhtymän koko henkilökuntaa sekä hallitusta opiskelijoiden hyväksi tehdystä työstä. Erityiset kiitokset tarkastuslautakunnassa vierailleille asiantuntijoille yhteisestä toimintakaudesta ja hyvästä yhteistyöstä.

5 ALLEKIRJOITUKSET

Lohjalla 16. päivänä huhtikuuta 2020

Mika Tallgren
puheenjohtaja

Marko Nygård
varapuheenjohtaja

Paula Salapuro
varajäsen

Marianne Surakka
jäsen